

POLITICKÉ VEDY / POLITICAL SCIENCES

Časopis pre politológiu, najnovšie dejiny, medzinárodné vzťahy, bezpečnostné štúdiá / Journal for Political Sciences, Modern History, International Relations, security studies

URL časopisu / URL of the journal: <http://www.politickevedy.fpvmv.umb.sk>

Autor(i) / Author(s): Miroslav Řádek
Článok / Article: Vedecká konferencia: „Aktuálne otázky politiky V.“
Vydavateľ / Publisher: Fakulta politických vied a medzinárodných vzťahov –
UMB Banská Bystrica / Faculty of Political Sciences
and International Relations – UMB Banská Bystrica

Odporúčaná forma citácie článku / Recommended form for quotation of the article:

ŘÁDEK, M. 2016. Vedecká konferencia: „Aktuálne otázky politiky V.“. In *Politické vedy*. [online]. Roč. 19, č. 1, 2016. ISSN 1335 – 2741, s. 275-278. Dostupné na internete: <http://www.politickevedy.fpvmv.umb.sk/archiv-vydani/2016/1-2016/miroslav-radek.html>.

Poskytnutím svojho príspevku autor(i) súhlasil(i) so zverejnením článku na internetovej stránke časopisu *Politické vedy*. Vydavateľ získal súhlas autora / autorov s publikovaním a distribúciou príspevku v tlačenej i online verzii. V prípade záujmu publikovať článok alebo jeho časť v online i tlačenej podobe, kontaktujte redakčnú radu časopisu: politicke.vedy@umb.sk.

By submitting their contribution the author(s) agreed with the publication of the article on the online page of the journal. The publisher was given the author's / authors' permission to publish and distribute the contribution both in printed and online form. Regarding the interest to publish the article or its part in online or printed form, please contact the editorial board of the journal: politicke.vedy@umb.sk.

VEDECKÁ KONFERENCIA: „AKTUÁLNE OTÁZKY POLITIKY V.“

SCIENTIFIC CONFERENCE: “CURRENT POLICY ISSUES V.”

Miroslav Řádek*

Druhý februárový týždeň je už tradične obdobím konania sa medzinárodnej vedeckej konferencie Aktuálne otázky politiky. Jej piaty ročník sa konal 10. februára 2016 na akademickej pôde Katedry politológie Trenčianskej univerzity Alexandra Dubčeka v Trenčíne. V aktuálnom ročníku sa účastníci konferencie prihlásili do jednej z troch sekcií, ktoré sa venovali teórii politiky, medzinárodnej a bezpečnostnej politike a sociálnej politike. Konferenciu slávnostne otvoril rektor Trenčianskej univerzity Alexandra Dubčeka v Trenčíne **Jozef Habánik**, ktorý sa vo svojom prejave dotkol stavu sociálnych a humanitných vied. Podľa jeho hodnotenia sú uvedené vedy pod tlakom ostatnej akademickej obce ako aj verejnej mienky, pričom aj účastníci konferencie by sa podľa neho mali snažiť ostatnej akademickej obci a verejnosti vysvetliť potrebu a podstatu sociálnych a humanitných vied pre spoločnosť. Prítomní účastníci zo Slovenska, Českej republiky, Macedónska a USA si vypočuli od rektora **Habánika** slová aj o uplatnení absolventov týchto vied, napríklad politické poradenstvo a analýzy, médiá, verejná správa či terénna sociálna práca.

Po príhovore rektora **Habánika** predniesla svoju plenárnu prednášku **Daniela Škutová** z Fakulty politických vied a medzinárodných vzťahov Univerzity Mateja Bela v Banskej Bystrici na tému Otázky súčasnej politickej filozofie v riešení aktuálnych politických výziev. Jej obsahom bol filozofický prístup k riešeniu kľúčových spoločenských problémov ako sú napr. chudoba a nerovnomerné rozdelenie bohatstva nielen medzi členmi spoločnosti či jej rozloženie z medzinárodného hľadiska. Docentka **Škutová** tiež vo filozoficky národnej prednáške všeobecne načrtla obsah riešení prebiehajúcich politických výziev.

* PhDr. Miroslav Řádek, PhD. pôsobí ako zástupca vedúceho katedry pre rozvoj, Katedra politológie, Trenčianska univerzita Alexandra Dubčeka, Študentská 1639/2, 911 50 Trenčín, Slovenská republika, e-mail: miroslav.radek@tuni.sk.

Po plenárnom rokovaní konferencie účastníci pokračovali prezentáciami príspevkov v jednotlivých sekciách. Sekcia 1 orientovaná na teoretické problémy politického života, sa venovala témam marketingovej komunikácie z pohľadu politickej vedy (**Ljupka Naumanovska**), ale aj praktickému politickému marketingu na príklade analýzy úspechu hnutia ANO 2011 vo voľbách do poslaneckej snemovne Českej republiky (**Bokša a Vašková**). Ďalším praktickým príspevkom patrila komparácia finančnej situácie veľkých a malých obcí a miest (**Cibik**). Záverečný príspevok prvej sekcie predniesol jej predsedajúci **Marcel Lincényi** o pôsobení médií pred voľbami do Národnej rady Slovenskej republiky 2016.

Najviac obsahu priniesla v rámci konferencie druhá sekcia o medzinárodnej politike a bezpečnosti. Atraktívnym pre poslucháčov bol príspevok od docentov **Andonova a Veljanovskej - Blazhevskej** o politickej a migračnej kríze v Macedónsku, keďže obom je Macedónsko materskou krajinou. Z pohľadu balkánskych štúdií ako aj medzinárodných vzťahov v rámci krajín Balkánu pozornosť zaujal príspevok **Jany Illiev** a **Blagoja Coneva** o priebehu právneho sporu medzi Macedónskom a Gréckom pred Medzinárodným súdnym dvorom. Ďalšou vysoko interesujúcou témou bola kybernetická bezpečnosť štátov v rámci národných stratégií obrany, ktorá sa stáva stále dôležitejšou v období čoraz širšieho a sofistikovanejšieho používania informačných technológií (**Ivana Dodovska**). Docent **Hrivík** na svojom domácom pracovisku pre konferenciu pripravil analýzu európskeho federalizmu. Pripomenul, že iniciatívy na podporu a spustenie európskej integrácie po prvej a druhej svetovej vojne sú priam preplnené veľkým množstvom politických osobností a významných výskumníkov, ktorí spojili svoju politickú a akademickú kariéru s teóriou federalizmu, jeho formami a aplikáciami. Ukazuje sa, že táto problematika je neustále politicky i teoreticky nosná a že sa pravidelne vracia na výsledie politiky, ako aj búrlivých vedeckých diskusií. Najmä v európskom priestore sme v posledných rokoch svedkami návratu myšlienok a koncepcií federalizmu, často označovaného ako neofederalizmus, ktoré nachádzajú svoje politické vyjadrenie aj v neúspešnej Zmluve o Ústave pre Európu (2004) alebo v platnej Lisabonskej zmluve (2009). Na jednej strane možno v európskej politickej praxi vidieť najrôznejšie konkrétne pokusy popredných stúpcov európskeho federalizmu (akými boli napríklad **Coudenhove-Kalergi, Aristides Briand, Altiero Spinelli, Jean Monnet, Alcide De Gasperi, Paul-Henri Spaak, Walter Hallstein** či **Jacques Delors**) o presadenie federalistickej koncepcie európskej integrácie, ktorá sa často dostávala do otvorených

konfliktov s tými, ktorí obhajovali štátnu suverenitu a národné záujmy európskych štátov (akými boli tradične napríklad britskí politici na čele s **Winstonom Churchillom** alebo Francúz **Charles de Gaulle**). Na druhej strane možno vyzozorovať medzi odborníkmi na medzinárodné vzťahy, politikmi a politickými filozofmi stály záujem o analýzu tohto európskeho a celosvetového fenoménu.

Reakciou na bezpečnostnú situáciu v Európe v súvislosti s teroristickými útokmi v Paríži sa zaoberala **Miroslava Dujičová** z Univerzity Cyrila a Metoda v Trnave. Na Slovensku došlo v problematike bezpečnostnej politiky k reálnym návrhom a výzvam do budúcnosti najmä počas novembra a decembra roku 2015 s cieľom vyhnúť sa bezpečnostným hrozbám a útokom. Konkrétne počas 16. decembra 2015, kedy boli vládou schválené viaceré opatrenia v rámci uznesenia vlády SR č. 707/2015, pod názvom *Návrh personálnych a technických opatrení Ministerstva vnútra Slovenskej republiky v oblasti boja proti terorizmu*. (Vláda SR, 2015) Tieto sa týkajú najmä posilnenia armády a polície a ich realizácia je naplánovaná počas najbližších štyroch rokov. Toto posilnenie bude Slovenskú republiku podľa odhadov stáť viac než 250 miliónov eur. Ministerstvo vnútra vo svojich vyjadreniach tvrdí, že Policajný zbor Slovenskej republiky nemá dostatočné kapacity a preto ich plánuje navýšiť o takmer 2 500 policajtov. Rovnako v neadekvátnom stave je aj výzbroj a výstroj príslušníkov polície. Ako sme spomínali, nepôjde len o zmeny v Policajnom zbore, ale aj v našich Ozbrojených silách, kde rovnako pribudne do celkovej kapacity až 800 vojakov. Vláda si kladie za cieľ ponúknuť im výcvik adekvátny na to, aby boli schopní plne chrániť hranice našej republiky.

V sekcii venujúcej sa sociálnej politike sa diskutovalo o témach týkajúcich sa medzigeneračných konfliktov (**Bočáková – Kubičková**), komplexného poskytovania sociálnych služieb (Mgr. **Garaj**) vrátane aj interpretácie sociálnych služieb z pohľadu základných ľudských práv (PhDr. **Bečár**). Praktické postrehy zo života bezdomovcov a terénnej práce s nimi poskytol konferujúcim účastníkom záverečný príspevok **Tomáša Habánika**. Ako uviedol, podstata streetworku v jeho neinštitucionalizovanej podobe siaha už do minulosti a spája sa s aktivitami cirkvi počnúc starostlivosťou a aktívnym vyhľadávaním osôb, ktoré boli na pomoc rôznych cirkevných predstaviteľov odkázané. Už vtedy išlo o chorých, zdravotne postihnuté či inak sociálne vylúčené osoby a skupiny osôb, stojace na periférii záujmu spoločnosti. Inštitucionalizovaná podstata streetworku sa však vyprofilovala až začiatkom 20. storočia v USA v dôsledku prudkého nárastu kriminality u americkej mládeže. Aspekt, ktorý tomuto javu

predchádzal, bola masová migrácia obyvateľstva za prácou a lepším životom do veľkých miest, čím na jednej strane prispeli k rastu veľkomiest ako ekonomických centier, no na strane druhej dochádzalo k vytváraniu chudobných a marginalizovaných oblastí vyznačujúcich sa chudobou a z nej plynúcim výskytom a nárastom sociálno-patologických javov, počnúc predovšetkým kriminalitou mládeže. V tomto období teda dochádza k nástupu streetworku ako špecifickej metódy v rámci terénnej sociálnej práce, ktorá sa priamo orientovala na prácu a aktívne vyhľadávanie problémovej mládeže na miestach, kde sa zdržiavala. Ako sa neskôr ukázalo, streetwork sa stal dôležitou súčasťou v rámci sociálnej práce, čoho následkom sa stalo jeho trvalé uplatnenie nielen v kolíske svojho vzniku - v USA, ale takisto aj jeho aplikácia v Európe. Vyspelé európske mestá museli podobne ako veľkomestá v USA, bojovať v druhej polovici 20. storočia s kriminalitou mládeže, nástupom drogových závislostí, ako aj s vytváraním rôznych subkultúr, do ktorých sa mládež začleňovala, a ktorých podstata mohla predstavovať riziko pre ich ďalší zdravý vývoj. Z tohto hľadiska sa teda aplikácia streetworku stala vhodnou metódou nielen pri zmierňovaní rôznych rizík, vyskytujúcich sa v spoločnosti, ale takisto ako aj forma prevencie pred šírením ďalších patologických javov.

V tomto období teda dochádza k nástupu streetworku ako špecifickej metódy v rámci terénnej sociálnej práce, ktorá sa priamo orientovala na prácu a aktívne vyhľadávanie problémovej mládeže na miestach, kde sa zdržiavala. Ako sa neskôr ukázalo, streetwork sa stal dôležitou súčasťou v rámci sociálnej práce, čoho následkom sa stalo jeho trvalé uplatnenie nielen v kolíske svojho vzniku - v USA, ale takisto aj jeho aplikácia v Európe. Vyspelé európske mestá museli podobne ako veľkomestá v USA v druhej polovici 20. storočia bojovať s kriminalitou mládeže, nástupom drogových závislostí, ako aj s vytváraním rôznych subkultúr, do ktorých sa mládež začleňovala, a ktorých podstata mohla predstavovať riziko pre ich ďalší zdravý vývoj. Z tohto hľadiska sa teda aplikácia streetworku stala vhodnou metódou nielen pri zmierňovaní rôznych rizík, vyskytujúcich sa v spoločnosti, ale takisto ako aj forma prevencie pred šírením ďalších patologických javov.

Možno konštatovať, že trenčianska konferencia venujúca sa tradične teórii politiky, medzinárodnej bezpečnosti a sociálnym otázkam celkovo potvrdila dva významné trendy: 1. najmä medzi domácimi mladými doktorandmi je preukázaný analytický potenciál a úroveň tzv. regionálnych slovenských univerzít neklesá, ale naopak – je na vzostupe.